

- egységes környezethasználati engedélyezési eljárások részletes szabályait a 193/2001. (X.19.) Korm. rendelet tartalmazza.]
- 2) A "környezetre jelentős hatást gyakorló tevékenységek"-re környezeti hatásvizsgálatot kell készíteni a vonatkozó jogszabályok szerint, és környezetvédelmi engedélyezési eljárást kell lefolytatni. [Jelenleg: A "környezetre jelentős hatást gyakorló tevékenységek" körit a 20/2001. (II.14.) Kormányrendelet határozza meg. A környezeti hatásvizsgálat készítésének és a környezetvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatásának szabályait az 1995. évi LIII. törvény, illetve a 20/2001. (II.14.) Kormányrendelet tartalmazza.]
- 3) Rádálva a felszín alatti vizek minőségi védelmét szolgáló besorolás szerint fokozottan érzékeny felszín alatti és egyben kiemelten érzékeny vízminőségvédelmi területen helyezkedik el. A felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében érdekében a kockázatos anyagok elhelyezése, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen és közvetett bevezetése tilos, illetve a létesítési engedélyezés során megállapított feltételek szerint – engedély alapján – -történhet. [Jelenleg: a kockázatos anyagok elhelyezése, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen és közvetett bevezetésének engedélyezése a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet és a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen levő települések besorolásáról szóló, módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet előírásai szerint történhet.]
- 4) Erdőterületeket érintő beruházások során az erdő védelméről szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni. [Jelenleg: az 1996. évi LIV. törvény és a 29/1997. (IV.30.) FM rendelet szerint.]
- 5) A telephelyengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységek engedélyezése a környezeti kölcsönhatások ellenőrzése alapján történhet a szakhatóságok előírásai szerint. [Jelenleg: a "telepengedély" alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenységeket a 80/1999. (VI.11.) Korm. rendelet határozza meg.]
- 6) Az üzletek és kereskedelmi egységek, vendéglátó üzletek a lakosság jogos érdekeit, nyugalmát sértő tevékenysége, működése esetén (pl. zavaró, hátrértéket meghaladó zajterhelés) a jegyző korlátozó intézkedéseket érvényesít. [Jelenleg: az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló többször módosított 4/1997. (I.22.) Kormányrendelet 17.§ (4) bekezdése és 18.§-a.]
- 7) Beruházások megvalósítása során a termőföldről szóló jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell eljárni. [Jelenleg: az 1994. évi LV. törvény 70.§-ának előírásai szerint.]
- 8) A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezésének megelőzése, csökkentése érdekében irányadó jelleggel érvényesíteni kell az előírásokat és a "jó mezőgazdasági gyakorlat" szabályait. [Jelenleg: a 49/2001. (IV.3.) Korm. rendelet és az 1. sz. melléklete szerint.]
- 9) Rádálva településen az állattartásra vonatkozó önkormányzati rendelet szerinti volumenben és az építmények közötti legkisebb távolságok megtartásával építhetők állattartó létesítmények.
- 10) A hulladékok elhelyezéséről - különös tekintettel a temelési és veszélyes hulladékokra - gondoskodni kell. Hulladékok keletkezésével járó tevékenységek engedélyezése során a kérelmezőnek nyilatkoznia kell a hulladékok keletkezésével járó tevékenységek végzése során a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi ártalmatlanításával kapcsolatos tevékenységek végzése során a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény és a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet előírásait kell figyelembe venni és betartani, illetve a hulladékgazdálkodási törvény végrehajtására hatályba kerülő jogszabályokat. A hulladékok jegyzékét a többször módosított 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet tartalmazza.]
- 11) Az engedélyezési tervdokumentációnak tartalmaznia kell az építési és bontási hulladékok kezelésére, a keletkezett hulladékok mennyiségének tervezésére és elszámolására, azaz építési és bontási hulladékokkal kapcsolatos tevékenységre vonatkozó tervlapokat. [Jelenleg: az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet 2. és 3. sz. melléklete tartalmazza.]

Az élővilág, a táj- és a természet védelme 23. §

- 1) Táj- és természeti oltalom alatt álló értékek és területek a természet védelméről szóló jogszabály [Jelenleg: 1996. évi LIII. tv. – továbbbiakban TVT] hatálya alá tartozó értékek és területek. Ezek Rádálva közigazgatási területén a következők: a nemzeti ökológiai hálózat övezete, a tájképvédelmi terület, az ex lege védett források, a védett élőlények és élőhelyek.
- 2) A természeti területek használata és fejlesztése során a természeti értékek, a tájra jellemző természeti vételével biztosítani kell a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájra jellemző természeti rendszereknek a megővését. A táj és természetvédelmi oltalom alatt álló területeken történő tevékenységek végzéséhez az illetékes táj-és természetvédelmi szakhatóság engedélye szükséges.
- 3) A tájképvédelmi övezetben a kedvező esztétikai megjelenésű tájrészeket, tájképi elemek eredeti állapotban való megőrzését célzó tevékenység folytatható. A táj jellege, szerkezete, esztétikai és

- természeti értékei nem károsodhatnak, ill. a beavatkozás nem okozhatja az adott ökológiai rendszer elszegényedését és a biológia sokféleség csökkenését.
- 4) Tájképvédelmi övezetben csak tájba illesztett építmény, vonalas mű helyezhető el. A tájba illesztés alatt a következő értendő: a tájban elhelyezésre kerülő létesítményeknek vagy befolyásolt létesítmény együttesnek a táji adottsághoz funkcionális, ökológiai és esztétikai értelmű igazlása, amely az összhang megteremtését célozza.
  - 5) Tájképvédelmi övezetben művi létesítmények, berendezési tárgyaik és környezetük építéskor természetes anyagot kell használni (pl.: kő, fa). A táj építészeti hagyományával és hagyományos környezeti kultúrájával összhangban lévő, tájképet nem zavaró elemek helyezhetők el.
  - 6) A tájképvédelmi övezetben, és a nemzeti ökológiai hálózat övezetében 10 m-nél magasabb létesítmény elhelyezése építési engedélyköteles, az engedélyezési tervnek tartalmazni kell a tájesztétikai vizsgálatot, 20 m-nél magasabb létesítmény egyáltalán nem helyezhető el.
  - 7) A vadon élő állatok vonulását akadályozó, mozgási irányukat keresztelő nyomvonalak esetén meg kell oldani az állatok mozgásának lehetőségét.
  - 8) Természetközeli állapotú vizes élőhelyek a település területén lévő időszakos vagy állandó vízborítású területek, a víztörzások partjai ill. azok 10-10 méter széles parti sávjai. Ezek rendeltetése elsősorban ökológiai valamint tájképvédelmi jellegű. Elsődleges céljuk a növényzet és az egyéb életközösségek fenntartása, és a táj diverzitásának biztosítása, amely érdekében a természet védelméről szóló törvény vonatkozó előírásai betartandók. (TVT)
  - 9) Az egyedi tájérték kapcsán az egyedi tájérték kataszterben foglaltak szerint kell eljárni. A TVT vonatkozó előírásai betartandók. Egyedi tájértéknek minősül a régi temető, a ligetes endófit, az Eggerszegei-csatorna mente és a Kőrösi út menti tölgyfák.
  - 10) Helyi természeti emlék a temetői bokorátfák és kocsányos tölgyek, valamint a buszfordulónál álló 2 kislevélű hársfa. A helyi védelem alá helyezés az Önkormányzat feladata, a TVT vonatkozó előírásai betartandók.

Kulturális örökségvédelem 24. §

- 1) A település különböző fokozatú régészeti védettségű területeinek részletezését az 1. sz. melléklet sorolja fel.
- 2) Régészeti lelőhelyek esetében a vonatkozó törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek betartandók. (Jelenleg 2001. évi LXIV. tv.)
- 3) A nyilvántartott régészeti lelőhelyek területén minden, a jelenlegi használattól eltérő hasznosításhoz, építéshez, földmunkához a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal (KÖH) szakhatósági hozzájárulása szükséges.
- 4) Régészeti érdekű területet érintő tervezés esetén javasolt kikérni a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal véleményét.
- 4) Amennyiben a település területén bárhol – a nyilvántartott régészeti lelőhelyeken és régészeti érdekű területeken kívül – építés vagy művelés kapcsán régészeti leletek vagy régészeti objektumok kerülnek elő, a munkákat fel kell függeszteni, és értesíteni kell a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságát valamint a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt.
- 5) A település jellegzetes építészeti karakterének megőrzése érdekében a 1. sz. mellékletben felsorolt épületek, építmények helyi védelem alá tartoznak.
- 6) H 1, H 2 és H 3 jelű, helyi védettségű épületek és építmények felújítási, építési munkái esetén a következő előírásokat kell betartani:
  - a) Bármilyen építési munka esetén a homlokzati és tömegarányok, párkány- és gerincmagasságok, a tetőforma és -héjalás megőrzendők. A nyílásrendek, a nyílások osztása, a homlokzati tagozatok az alálámasztó munkarészben részletezett módon megőrzendők, vagy analógiák alapján helyreállítandók.
  - b) Az épület csak úgy bővíthető, hogy az eredeti épület tömegformája, homlokzati kialakítása, utcaképi szerepe ne változzon, illetve gondosan mérlegelt kompromisszum árán a legkisebb kárt szenvedje.
  - c) Lakóépület bővítése az oldalhatár mentén hosszirányban, illetve ha a telekszélesség lehetővé teszi, udvari kerestszámnyal történhet az utcai telekhatártól legalább 10 m-rel hátrahúzva. A bővítés épületszélessége a védett épület szélességét nem haladhatja meg, és csak azzal azonos hajlásszögű és anyagú, szimmetrikus nyeregletével fedhető.
  - d) Felújítás esetén az eredeti felületi textúrákat (sima vakot felület, telfüggázott nyerstégla, stb.) nem szabad megváltoztatni. Nem fehér színezés, vagy nem nyerstégla felület esetén homlokzati szintertvet kell benyújtani az engedélyezési tervhez.
  - e) Az esetleges beiső átalakításokat az eredeti szerkezetek és beiső értékek tiszteletben tartásával kell megoldani.

- f) Helvi védettségű épület, építmény bontására csak a műszaki és erkölcsi avultság beálltával kerülhet sor, a védettség megszüntetését követően. A bontási engedélykérelemhez csatolni kell az épület, építmény teljes felmérési és fotódokumentációját.
- g) Helvi védettségű épületen, építményen végzendő építési tevékenység engedélyezéséhez be kell szerezni a települési (annak hiányában a megyei) főépítész írásos szakvéleményét.
- 7) H 4 jelű helvi védettség esetén a védett műtárgyat jelenlegi helyén meg kell tartani, szakszerű karbantartásáról gondoskodni kell.

Tűzvédelem 25. §

- 1) A gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, jogi személyeknek, a jogi és magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknek oltóvíz biztosításáról gondoskodniuk kell. A gazdálkodó tevékenységet nem folytató magánszemélyek részére az oltóvíznyerési lehetőségek biztosítása az önkormányzat feladata. (1996. évi XXXI. tv.) Az oltóvizet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat alapján kell biztosítani. (35/1996.(XII.29.)BM rendelet)
- 2) A településen a mértékadó tűzszakasz területé nem lehet nagyobb, mint a területen létesítendő tűzoltó vízforrásokból biztosítható oltóvíz-intenzitás. (35/1996.(XII.29.)BM rendelet)
- 3) A tűzoltóság vonulása és működése céljára az építményekhez olyan utat, illetve területet kell biztosítani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek nem rendszeres közlekedésére és működtetésére.

IV. FEJEZET

Egyes sajátos jogintézmények követelményrendszere 26. §

- 1) A rendezési tervben foglalt feladatok megvalósítás érdekében – azok aktualitása esetén – az ÉTV 17. §-ában foglalt sajátos jogintézmények működtethetők jelen szabályozási terv keretén belül.
  - a) Kiszolgáló és lakóút céljára történő lejegyzés:
A tervezett közutak létesítésére, illetve bővítésére kijelölt területsávok.

V. FEJEZET

Záró rendelkezés 27. §

E rendelet és a hozzá tartozó szabályozási terv az elfogadásától számított 30. napon lép hatályba.
Rendelkezéseit a hatálybalépést követően keletkezett ügyekben kell alkalmazni.

.....
könyvező ..... polgármester

ÖRÖKSÉGVÉDELLEM

RÉGÉSZETI TERÜLETEK

Jel	Hely	Elemzés (régészeti örökség)	Hrsz	Vé- dett- ség	A lelőhely állapota Feltárhatóság, bemutathatóság, megtartás, javaslat a használati módra a terület jelenlegi használatának és a rendezési terv hatásainak figyelembe vételével
2	TELEKDÜLŐ A falutól Ény-ra, Kengyeltől délre	Kelta telep, fegyverek Római villa	02 03/9	-	Jelenleg szántó, út Változás nem tervezett Régészeti lelőhely.
3	GÖRLLICES-DÜLŐ A falu Ény-i sarkánál	IV. sz-i római kori sírok XI. sz-i temető sírjai	02 03/9	-	Jelenleg szántó, út Változás nem tervezett Régészeti lelőhely.
5	KENGYEL, KENGYELL-BEREK	A középkori (1852-ben még létező) Kengyel falu feltételezett helye.	03/7 03/10	-	Jelenleg szántó, rét, berek. Változás nem tervezett. Régészeti érdekű terület.
6	SÁROSTÓ Nagysárosó	A középkori Sárosó (Sasostov) feltételezett helye.	076/1 076/3-7 079 080/1-4	-	Jelenleg szántó, tanya, út Változás nem tervezett Régészeti érdekű terület.
7	TÜSKÉS	A középkori Tüskés falu feltételezett helye.	09/1 015 016/4-6 017 018	-	Jelenleg felhagyott major. Változás: különleges terület tervezett. Régészeti érdekű terület.
8	BÖKÖZ	A középkori Bó (Bul, Bil) patak mentén létezett feltételezett falu helye.	016/2-4 020/1-2 030/1-2	-	Jelenleg erdő, gyep, nádas. Változás nem tervezett Régészeti érdekű terület.
9	MALÁKA	1995-ben pajlabontáskor 26 db. XVIII. századi ezüsti és aranypéruz került elő egy edényben.	03/6 03/9 032 037/5 037/7-8	-	Jelenleg szántó, erdő, út. Változás nem tervezett Régészeti lelőhely.

HELYI VÉDETTSÉG ALÁ TARTOZÓ INGATLANOK:

1.	Dózsa György u. 16.	53	hrsz	lakóház	-	H 1
2.	Petőfi Sándor u. 28.	115	hrsz	lakóház	-	H 1
3.	Petőfi Sándor u. 33.	120	hrsz	lakóház	-	H 1
4.	Petőfi Sándor u. 55.	7	hrsz	lakóház	-	H 1
5.	Petőfi Sándor u. 57.	9	hrsz	lakóház	-	H 1
6.	Petőfi Sándor u. 60.	12/1	hrsz	lakóház	-	H 1
7.	Petőfi Sándor u. 61.	13	hrsz	lakóház	-	H 1
8.	Petőfi Sándor u. 64.	16	hrsz	művelődési ház, volt lakóház	-	H 1
9.	Petőfi Sándor u. 68.	21	hrsz	lakóház	-	H 1
10.	Petőfi Sándor u. 72.	25	hrsz	lakóház	-	H 1
11.	Petőfi Sándor u. 73.	26	hrsz	lakóház	-	H 1
12.	Petőfi Sándor u. 74.	27	hrsz	lakóház	-	H 1
13.	Petőfi Sándor u. 79.	32/11	hrsz	lakóház, volt paplak	-	H 1
14.	Petőfi Sándor u. 81	58	hrsz	lakóház	-	H 1
15.	Petőfi Sándor u. 22.	109	hrsz	lakóház tornáca	-	H 3
16.	Petőfi Sándor u. 54.	6	hrsz	kerítés	-	H 4

TERMÉSZETVÉDELEM

EGYEDI TÁJÉRTÉKEK:

1.	A régi temető	-	040a	hrsz
2.	Ligetes erdőfolt	-	044/2	hrsz
3.	Egerszegi-csatorna mente	-	04/1-7; 05; 06/1-5; 08/1.3; 014/10-11; 020/1-4;	hrsz
4.	Kőrösi út menti tölgyfák	-	03/9	hrsz

HELYI TERMÉSZETI ÉRTÉKEK:

1.	A temetői bokrétafák és kocsányos tölgyek	-	040b; 042/6	hrsz
2.	A buszfordulónál álló 2 kisleveű hársfa	-	17	hrsz

TERMÉSZETI TERÜLETEK:

1.	Egerszegi-csatorna mentén	-	09/3-4; 016/4; 014/1; 014/4-5; 014/7-9; 014/12-13	hrsz
2.	betterületől É-ra gyeppek	-	044/5-9	
3.	betterületől ÉK-re vízfolyás mente	-	035/3-4; 035/6; 035/14-15; 046/1; 049; 054/14	
4.	betterületől D-re gyeppek	-	064/2; 088/1g	

KÖRNYEZET ÉRTÉKELÉS

KÖRNYEZETALAKÍTÁS, KÖRNYEZETVÉDELLEM

A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSÁNAK FOLYAMATA

1.1. Előzmények

A DÉVÉNYI ÉS TÁRSA ÉPÍTÉSZ KFT. készíti Rádfalva község településszerkezeti és szabályozási tervét, valamint a helyi építési szabályzatát.

Az épített környezet alakításáról szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet és a 2004. évi LXXVI. törvényvel módosított, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.), valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet szerint „a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv” esetén minden esetben környezeti vizsgálat készítése szükséges.

1.2. A környezetalkatási, környezetvédelmi munkarész módszertana

Az általános követelmények figyelembe vételével a tervezési feladat sajátosságait szem előtt tartva a vizsgálat általános szempontjait a következők szerint rögzítjük:

- A környezeti alapállapot és a jellemző környezetterhelések vizsgálata a hatályos előírások, követelmények tükrében. A vizsgálatok során megállapításra kerül a településrendezés eszközeivel való elvárt intézkedések köre és egyéb környezetvédelmet érintő javaslatok.
- A tervezési folyamat követi az 1997. évi LXXVIII. törvényben meghatározott településrendezési tervezési folyamatot, nevezetesen az önkormányzat által határozatban elfogadott településfejlesztési koncepció alapján a szerkezeti terv előkészítését, majd a továbbtervezés során a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat kimunkálását. A településrendezési terveket államigazgatási eljárásban történő egyeztetés és a lakosság, valamint civil szervezetek tájékoztatása, bevonása után a képviselőtestület önkormányzati rendeletben hirdeti ki.
- A környezeti értékelés során az államigazgatási szervek (előzetes, majd végleges egyeztetési vélemény), az érintett lakosság és a szervezetek módosíthatják, javíthatják a terv minőségét, melyet a szakági tervezők integrálnak az egyes dokumentumokba.
- Az egyeztetési folyamatban esetleg bekövetkező véleményeltéréseket egyeztető tárgyalás keretében – kompromisszumra törekedve – kell tisztázni. A tervet készítő önkormányzat illetve a tervező az eltérő vélemények fenntartása esetén indokolni köteles döntését.
- A környezeti értékelés készítésénél az önkormányzat meglévő és környezetvédelmet érintő, területfelhasználásra hatással bíró tervei, statisztikai és környezetterheléssel összefüggő adatok, helyszíni ellenőrző vizsgálatok tapasztalatai, az államigazgatási szervek és közüzemi szervek előzetes véleményei vehetők figyelembe. A tervekészítésre rendelkezésre álló időszak nem teszi lehetővé kutatások, ciklusok monitorizálását, így ezek bizonytalanságával készíthetők el a településrendezési tervek.

1.3. A környezetalkatási, környezetvédelmi munkarész tematikája

A településrendezési terv készítői a jogszabályi követelményeknek, a megfelelő megrendelői akaratral egyezően készítették el a környezetalkatási és környezetvédelmi munkarészt, a terv dokumentálásakor, szerkesztésekor figyelembe vette a környezeti értékelés általános követelményeit.

A környezeti értékelés általános tartalmi követelményeit a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet 4. sz. melléklete tartalmazza.

A településszerkezeti és szabályozási tervek, valamint a helyi építési szabályok készítésével szemben támasztott követelmények figyelembe vételével, a fent rögzített általános módszertan alapján a környezeti értékelés részletes tematikáját a következők szerint rögzítjük.

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamata
Előzmények, módszertan, tematika tartalma, a településrendezési tervek más részeihez való kapcsolódása, a kidolgozás egyéb szempontjai.
2. A településrendezési tervek célja és tartalma

- A településfejlesztési elképzelések és tervek rövid ismertetése, a településrendezési terv összefüggése más tervekkel, programokkal.
3. A környezeti hatások értékelése
  - 3.1. A rendezési tervek készítése során figyelembe vett tervek és programok
  - 3.2. A környezeti állapot értékelése és a rendezési tervek készítése során figyelembe vett meglévő környezethasználatok.
    - A talaj és a vizek védelme
    - A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, a talaj- és vízvédelmi követelmények.
    - A levegőtisztaság védelme
    - A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, a levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos követelmények.
    - Hulladékgazdálkodás
    - A jelenlegi helyzet elemzése, helyzetértékelése, a hulladékgazdálkodással szemben támasztott követelmények.
    - Zaj elleni védelem
    - A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, környezeti zajvédelmi követelmények
    - Épített környezet védelme
    - A jelenlegi állapot elemzése, épített környezet védelmével kapcsolatos követelmények.
    - Táj- és természetvédelem
    - A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése, a táj- és természetvédelemmel szemben támasztott követelmények.
  4. A településrendezési tervek alkalmazása esetén várható környezetet érő hatások
    - 4.1. A településrendezési terv összevetése az országosan és helyi szinten elvárható környezeti- és természetvédelmi célokkal, követelményekkel
    - 4.2. A környezetet érintő hatások előrejelzése
      - A talaj és vizek védelme
      - A levegőtisztaság védelme
      - Hulladékgazdálkodás
      - Zaj elleni védelem
      - Épített környezet védelme
      - Táj- és természetvédelem
  5. Javaslat a településrendezési tervekhez kapcsolódó önkormányzati intézkedésekre, monitorizálásra
  6. Összefoglalás

1.4. A településrendezési tervek más részeihez való kapcsolódás

A részletes vizsgálaton alapuló környezeti értékelés mind a települési szerkezeti tervet, mind a szabályozási tervet megalapozó, elhagyhatatlan tervrészlete és kiemelt szerepkörű a környezetkímélő építések helyi rendjének, szabályozásainak kialakításában.

Településszerkezeti terv az a településrendezési terv, amely meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségait és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeknek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

A településszerkezeti tervben kell meghatározni a bel- és külterületeket, a beépítésre szánt, illetőleg a beépítésre nem szánt területeket, a település szerkezetét meghatározó közterületeket (főútvonalak, nagyobb kiterjedésű közparkok, stb.), azok tagozódását, a védett, a védelemre tervezett és a védő területeket, továbbá a funkciójában megváltoztatásra tervezett területrészeket, a meglévő és a tervezett infrastruktúra hálózataikat. Az egyes területeken belül fel kell tüntetni a terület felhasználását veszélyeztető, illetőleg arra kiható tényezőket, különösen az alábányászottságot, a szennyezettséget, az árvíz-, erózió- és csúszásveszélyt, a természetes és mesterséges üregeket, a közműves szennyvíz-elvezetéssel ellátatlan területeket, stb.

A definiált követelmények alapján megállapítható, hogy a környezeti értékelés a településszerkezeti terv készítésében meghatározó a főútvonalak, közterek kialakításában és ezzel a település szerkezetét lényegesen befolyásolja. Fontos szerepe van továbbá a környezeti értékelésnek a védelmet igénylő területek, létesítmények lehatárolásában és a környezetterhelő hatás miatt szükséges védőterületek meghatározásában, valamint a szennykezelt, sérült, rekultiválást igénylő területek feltárásában. A szerkezeti terv kialakításában a környezetlakítási munkarész – a részletes vizsgálaton alapuló környezeti értékelésnek megfelelő tartalommal - meghatározó szerepkörű.

Szabályozási terv az a településrendezési terv, amely a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket megállapító építési előírásokat térképen, rajz formájában ábrázolja.

A szabályozási tervnek – többek között - tartalmaznia kell:

- a beépítésre szánt és a beépítésre nem szánt területek, illetőleg az azokon belüli egyes területrészek (övezetek) lehatárolását,
- a közterületek nem minősülő területeken belüli a telkek, építési telkek, területek kialakítására és beépítésére vonatkozó megállapításokat,
- az egyes területrészekben belüli a védett és a védelemre tervezett, valamint a védő területeket, továbbá építményeket,
- az infrastruktúra-hálózatok és építmények szabályozást igénylő elemeit.

Megállapítható, hogy a szabályozási terv követelményeinek teljesítéséhez elengedhetetlenek az 1.3. pontban részletezett tematika szerinti környezeti értékelés eredményei, így a szabályozási tervhez teljes egészében szervesen kapcsolódik a környezetalakítási munkarész.

Az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett elérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban kell megállapítania.

A településszerkezeti és szabályozási tervekhez hasonlóan, különösen a szabályozási tervvel együtt alkalmazható helyi építési szabályzatban jelennek meg a környezeti értékelés szempontjai, eredményei.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a környezeti értékelés a településrendezési tervek megalapozója, az eredmények szervesen beépülnek és meghatározói a terveknek illetve a helyi építési szabályzatoknak.

1.5. A kidolgozás egyéb szempontjai

A környezeti értékelés készítésekor, a környezetalakítási munkarész kidolgozásakor feltétlen figyelembe kell venni a tervek érvényességének időkorlátait is.

A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felüli kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy új terv elkészítéséről kell gondoskodnia.

A szabályozási tervnek a jóváhagyott településszerkezeti tervvel összhangban kell lennie, eltérés szükségessége esetén a településszerkezeti tervet előzetesen módosítani kell.

A követelményeknek megfelelően tehát a környezeti értékelést is tízéves időintervallumra szükséges meghatározni, melynek jelenleg hat év felett a tervi ellátottságok hiányában gyengességek várhatók. A jelenleg hatályos, EU irányába harmonizált jogszabályok a környezetvédelem területén a hatéves tervezési ciklusokat rögzítik, kétéves felülvizsgálati gyakoriságot elvárva. Így a hat évet meghaladó hatályosságú szerkezeti terv esetén célszerű az önkormányzatnak megvizsgálnia – az egyéb környezetvédelmi tervei területfelhasználási fejlesztési igényeinek realizálhatósága érdekében – a módosítás szükségességét.

A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK CÉLJA ÉS TARTALMA

2.1. A településfejlesztési célok, elképzelések

A terület- és településrendezési tervezés célja, hogy a társadalmi-gazdasági igényeket szolgáló új területfelhasználási módok javításának a társadalom életkörülményein, a fenntartható fejlődés pedig megkívánja, hogy mindez a meglévő nemkívánatos környezeti állapotokon való javítással történjen.

Rádfalva település településszerkezeti és szabályozási tervei környezetalakítási és környezetvédelmi vizsgálatának a fő célja – a tervezési folyamat szerves részeként – az elgondolások és a tervjavaslatok alternatívái környezeti hatásainak módszeres elemzése annak érdekében, hogy a rendezési terv és így a terület fejlesztése környezetbarát legyen.

A terv készítése során így figyelembevétele került, hogy a településen megvalósítható létesítmények és azok funkciói, valamint az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése révén a környezethasználat úgy legyen szervezhető és végezhető, hogy

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- megelőzhető legyen a környezetszennyezés;
  - kizárja a környezetkárosítást.

A környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a zavaró hatások (zaj, hulladékképzés) elleni védelemmel kell megvalósítani.

A településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy az új hazai környezetvédelmi jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön Rádtaiva fejlesztési igényei szerinti.

A célok elérése érdekében a településszerkezeti és szabályozási terv, valamint a helyi építési szabályzat kidolgozásával a következő önkormányzati tervek megvalósítását irányozták elő a **településfejlesztési koncepcióban**:

- új lakóterületi határok kiigazítását, pontosítását,
- a gazdasági, vállalkozási lehetőségek fejlesztését,
- a meglévő közlekedési és köznyhalózat javítását, fejlesztését,
- az idegenforgalom, turisztika, rekreáció fejlesztésével összefüggő, új elemeknek kijelölése a kivett területek megartásával,
- a természeti és épített környezet értékeinek megőrzését.

2.2. A településrendezési terv összefüggése más tervekkel, programokkal

A település fejlődése, „működése” is hatással van a környező tájra, módosíthatja, változtathatja annak elemeit. A települési eredetű környezetszennyezés, levegőtisztség, szennyvíz- és hulladék-elhelyezés, a település közlekedési struktúrája, a létesítmények parkolási lehetőségei közvetlenül befolyásolják a település és környéke környezeti minőségét. Rádtaiva település közigazgatási területe az 58117-es számú országos melléklet mentén kelet-nyugat irányban húzóvva helyezkedik el, melynek belterületi szakasza a Petőfi S. utca. További lakóútia a Dózsa Gy. utca. A település zsák településnek tekinthető.

A településkörnyék ezért a helyi adottságtól függően többé-kevésbé sajátos konfliktusterület, amelynek fejlesztése, rendezése az országos közúthálózat-fejlesztéssel és a település érdekeivel összhangban, együttesen történhet.

A települési környezet minőségét a későbbiekben bemutatott föld-, víz-, levegőtisztaság-védelem, valamint a jelentős hatások (zajterhelés, hulladékok) elleni védelem koordinált érdekei együttesen határozzák meg.

A környezeti elemek védelme és a jelentős hatások elleni védelem, valamint a település működésének, működtetésének összehangolt tevékenysége tümratat a helyi építési szabályzat elkészítésének keretein. A környezet védelmét szolgáló fejlesztési program különösen nagy súllyal jelentkezik a település életében és az önkormányzatok feladatainak ellátásában. Az építészeti igazgatás feltételeinek biztosítása, a településüzemeltetés, a vállalkozási tevékenység támogatása, a költségvetés nehézségeiből adódó konfliktusok kezelése és az életkörülmények javítását szolgáló intézkedések, valamint a nem kívánatos környezeti állapotokon való javítás érdekében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben megfogalmazottak szerint kell elkészíteni a környezetvédelmi programot. A hivatkozott törvény alapján a **települési környezetvédelmi programot a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal**, a rendezési tervekkel összhangban kell kialakítani, melyben természetesen szerepelnek az építészeti igazgatásra vonatkozó intézkedések és az üzemeltetéssel kapcsolatos projektek is.

A környezetvédelmi jogszabályok jelenlős módosulása, a feladat- és hatáskörök változása miatt célszerű a program folyamatos aktualizálása, mely szerint időszakonként, de legalább kétfévente felül kell vizsgálni és a végrehajthatóság érdekében módosítást kell eszközölni.

A települési környezet részletes vizsgálata alapján a következő környezetvédelmi szempontú megállapítások rögzíthetők:

- Baranya megye Területrendezési terve által meghatározottan a települést érintő térségi övezetek:
  - Kiemelten fontos érzékeny természeti terület
  - Tájékvédelmi terület
  - Térségi hulladéklerakóhely kijelöléséhez vizsgálat alá vonható terület
  - Szélerózióknak kitett terület
  - Honvédelmi és katasztrófavédelmi terület

- A település közigazgatási területét az 58117. sz. közlekedési út érinti.
- A közlekedési út térségét a közlekedés okozta környezetterhelés zavarja, zavarhatja.
- A felszín alatti vizek védelméről szóló, a 367/2004. (XII.26.) Korm. rendelettel módosított 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet előírásaival összhangban a módosított 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján a felszín alatti vizek állapota szempontjából Rádtaiva fokozottan érzékeny felszín alatti és egyben kiemelten érzékeny vízműveltségvédelmi területen helyezkedik el.
- A település szennyvízközmű hálózáttal nem rendelkezik.
- A településen a környezetkímélőnek tekinthető vezetékves földgázellátás sem biztosított.
- A településen megoldott a települési hulladék szervezett elszállítás.

Kiemelt feladat a szennyvízelhelyezés, ártalmatlanítás megoldása.

A levegőtisztasági állapot megőrzése és javítása érdekében törekedni kell a vezetékves földgázüzemelés kiépítésének támogatására, mely a vegyestüzelésből származó salak, pernye hulladékok keletkezésének teljeskörű megszüntetését eredményezi.

További kiemelt feladat - a környezetvédelmi programon belül – a települési hulladékok elvárásknak megfelelő szelektív gyűjtése és a környezet veszélyeztetését kizáró módon való regionális szintű ártalmatlanítása, lerakása, hasznosításának hosszú távú megoldása a települési hulladékgazdálkodási terv szerint.

A szerkezeti terv, a helyi építési szabályzat és a szabályozási előírások az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK) szóló 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet szerint készíthető el. Az adottságok esetenként, a fejlesztési elképzelések, koncepció, az új programelemek nem igénylik a hatályos jogszabályoktól való eltérést (pl. OTÉK-tól való eltérés kezdeményezését).

A KÖRNYEZETI HATÁSOK ÉRTÉKELÉSE

3.1. A rendezési tervek készítése során figyelembe vett tervek és programok

A rendezési tervek készítése során elsősorban a következő tervek és programok lettek figyelembe véve:

- Országos Területrendezési Tervről szóló módosított 2003. évi XXVI. törvény
- Nemzeti Környezetvédelmi Program
- Baranya Megye Környezetvédelmi Programja
- Országos Hulladékgazdálkodási Terv
- Dél-dunántúli Régió Területi Hulladékgazdálkodási Terve
- Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási Megvalósítási Program
- Egyedi Szennyvízkezelés Nemzeti Megvalósítási Programja

3.2. A környezeti állapot és értékelése és a rendezési tervek készítése során figyelembe vett környezethasználatok

A hatályos jogszabályok követelményei szerint a környezetvédelmi szempontokat a területrendezés során érvényre kell juttatni.

A területfejlesztés, területrendezés környezetvédelemmel kapcsolatos igényeinek megfogalmazásához alapvetően a következők vizsgálata szükséges:

- a meglévő települési környezet jelenlegi állapotának értékelése, a jellemző környezetterhelések elemzése,
- a vonatkozó követelmények, szabályozási előírások ismertetése.

3.2.1. A talaj- és a vizek védelme

A jelenlegi állapot elemzése, helyzetértékelése

A földtani, vízföldtani viszonyok alapján a Magyar Geológiai Szolgálat Dél-dunántúli Területi Hivatala ismertetése szerint a település területi a következőképpen jellemezhető:

Rádtaiva község igazgatási területe a Villányi-hegység déli előterét is magába foglaló Drávai-süllyedék nevezetű geológiai egység területéhez tartozóan helyezkedik el. Igazgatási területén a felszínhez közeli földtani felépítést laza üledékek előfordulása jellemzi. A terepszint alatt jelentős vastagsággal és nagy területi kiterjedéssel található azon pleisztocén és holocén korú képződmények, melyek elsősorban homok és homokliszt, míg alárendeltbben iszap- és agyagrétegek. A kötött rétegek előfordulása csak a település igazgatási területének északi részletében számottevő, hiszen a Dráva irányába tartóan fokozatosan